

Št. 1-15+16/17+18-50+51/52

Izhaja v Celovcu / Erscheinungsort Klagenfurt • Verlagspostamt / Poštni urad 9020 Klagenfurt / Celovec • P. b. b. • Zul.-Nr. 34959K50E

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • petek • 7. januar 2000

Štev. 1 (3047) • letnik 55 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Objektivizacija brez določil glede kvalifikacije ravnateljev

Deželna vlada je v začetku meseca decembra 1999 poslala sosvetu za slovensko narodno skupnost v oceno zakonski osnutek, s katerim želi urediti vprašanje objektivizacije ravnateljskih mest na osnovnih šolah na Koroškem.

Na podlagi vsestranske konzultacije s prizadetimi učitelji in z obema osrednjima organizacijama je predsednik sosveta dr. Marjan Sturm deželni vladi poslal stališče, v katerem je obrazložil stališče slovenske narodne skupnosti. V stališču predsednik sosveta opozarja na dejstvo, da ima ravnatelj naloge, da vsestransko vodi šolo, nadzoruje pouk, vzdržuje kontakte s starši in v primeru bolezni nadomešča zbolelega učitelja. Iz vseh teh razlogov je nujno, da mora imeti ravnatelj na veljavnostnem območju dvojezičnega šolstva tudi kvalifikacijo iz slovenščine. Nadalje je dr. Sturm omenil Okvirno konvencijo Sveta Evrope, ki jo je Avstrija že ratificirala in ki na eni strani prepoveduje vsakršno zmanjšanje manjšinskih pravic, na drugi strani pa od držav podpisnic zahteva, da ustvarijo vse pogoje, da pripadniki manjšine lahko razvijajo svojo kulturno-jezikovno identiteto. Nadalje Okvirna konvencija zahteva od podpisnic kon-

vencije pospeševanje duha strpnosti in medkulturnega dialoga.

Iz vidika mednarodno pravnih norm manjšinske zaščite je torej dvojezična kvalifikacija neobhodno potrebna. Dr. Sturm v svojem stališču kritizira zakonski osnutek dežele, ki glede dvojezičnega šolstva ne predvideva kakih specifičnih določil glede kvalifikacije ravnateljev

in deželni vladi predlaga, da se vse te norme evropske manjšinske zaščite sprejme v zakon.

Vsekakor Okvirna konvencija predvideva tudi možnost, da se manjšina pritoži pri Svetu Evrope, če smatra, da se njene pravice kršijo, še omenja dr. Sturm v stališču sosveta o vprašanju predlaganega postopka objektivizacije ravnateljskih mest.

Štefanovo v znamenju konj in gledališča

Po vsem slovenskem prostoru, tako tudi na južnem Koroškem, je ohranjen prastari običaj blagoslovitve konj na Štefanovo. Je zelo razširjen, menda pa je pri nas najbolj značilno »žegnanje« v Štebnu pri Globasnici. Po praslavenskem običaju, ki ga je kasneje prevzela krščanska cerkev, naj bi blagoslovitev varovala zdravo živino, ki bo pomagala preživeti človeku. Ob tem pa se ga spiše tudi kak štefan (dva litra) rujnega. Res lep običaj! Štefanovo pa so si vzeli v zakup tudi nekateri kulturniki. V Selah vsako leto pripravijo premiero. Tako tudi letos. Stran 5

KD Pliberk še čaka na dogradnjo

400.000 za KD Pliberk

Preteklo leto je finansiranje Kulturnega doma Pliberk razburkalo duhove. Sosvet je namreč z večino glasov sledil predlogu predsednika sosveta Marjana Sturma, da naj sosvet zaradi katastrofalne finančne situacije Zvezi slovenskih organizacij nameni 2 mio ATS več. V zameno bo ZSO podporo iz R Slovenije, ki bo presešla višino 1,7 mio ATS namenila Kulturnemu domu Pliberk. Dejansko je ZSO prejela v letu 1999 iz Slovenije podporo v višini 2,1 mio ATS in je zaradi tega ob koncu leta 1999 prenakazala na račun društva Kulturni dom Pliberk 400.000,00 ATS. S tem je ZSO izpolnila svojo obljubo, dano na seji sosveta spomladi leta 1999.

0 novi zvezni vladi še sredi januarja

Ljudska stranka bo konec tedna na zasedanju njenega predsedstva ocenila doslejšnje pogovore s socialdemokrati o sestavi nove zvezne vlade. To je napovedala generalna sekretarka ÖVP Helga Rauch-Kalat. Nato naj bi stranka ugotovila, ali je ponovna koalicija s SPÖ možna ali ne. Deželna glavarka Štajerske Klasnic se je medtem izrekla za to, naj ljudska stranka

zaradi verodostojnosti vztraja na tem, da gre v opozicijo.

Pogajanja med ljudsko stranko in socialdemokrati o novi vladi potekajo slej ko prej za zaprtimi vrati. Znano je le, da so spočetka konstruktivni pogovori prešli nazadnje v fazo medsebojnega nezaupanja med pogajalci. Možnost predčasnih volitev potemtakem še vedno obstaja.

V LASTNI ZADEVI

Drage bralke, dragi bralci!

V pretekli številki Slovenskega vestnika je uredništvo napovedalo, da bo takoj ob začetku leta 2000 pri našem listu prišlo do znatnejših sprememb glede formata in layouta. Prestopili smo prag v novo leto, toda kakor vidite se naša napoved žal (še) ni uresničila in uredništvo SV se za to opraviča in vas prosi za razumevanje. Napovedana reforma je sicer preložena za nedoločen čas, potrudili pa se bomo, da jo lahko čim prej izvedemo. Za uredništvo dr. Andrej Leben

PREBLISK

»Drugo jutro, 1. januarja 2000, pa se bo dan prebujal natančno po koledarskih minutah, posijalo bo sonce ali pa bo megleno, morda bo snežilo. Glavoboli, mački, prazne denarnice bodo zaznamovale novo leto ...« Tako se mi je zapisalo v predzadnji številki predzadnjega leta tega stoletja in tisočletja. Jaz namreč še vedno živim v dvajsetem stoletju in tako tudi v drugem tisočletju. Milenium, ta zoprn izraz za preskok v tretje tisočletje, bom doživel v noči od 31. decembra 2000 do 1. januarja 2001. Hecno, kajne?

Obširna poročila v tiskanih in elektronskih medijih o praznovanjih po vsem svetu in o stomilijonskih vrednostih

izstreljenih raket so med drugim omenila tudi Kubo, kjer evforije ni bilo. Tam so namreč ugotovili, da bo preskok šele naslednje leto.

Poglejmo preprostost te utemeljitve: nobeno štetje se

Brezčasni čas

ne začne z 00, ampak z 01. Desetica se zaključí z 10, stotica s 100, tisočica s 1000. Šestdeseta sekunda je še vedno 1. minuta, šele pri 61. se začne druga. Nekateri torej živimo v 20. stoletju, drugi že v 21. Pa nič zato. Brezčasni čas bodo že spet pravi čas unovčili vsi biznismeni, da bodo ljudem spet potegnili denar iz žepov. J. R.

Slovensko prosvetno društvo »Danica« vabi na

NOVOLETNI KONCERT

v Kulturni dom v Šentprimozu v nedeljo, 9. 1. 2000, ob 14.30

- Otroški zbor SPD Danica
- MePZ SPD Danica
- MePZ Podjuna-Pliberk
- Šmihelski puabi
- Domača plesna skupina

Prisrčno vabljeni!

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

48.
SLOVENSKI
PLUS

Sobota
8. 1. 2000.

20.00
Dom sindikatov
Celovec
ÖGB-Haus
Klagenfurt

Rezervacije:
SPZ
0463/514300-20
Vstopnice: SPZ
v obeh slovenskih knjigarnah
v Celovcu
in pri
društvenikih

Igra ansambel
»Victory«, Ljubljana
Polnočni show
Plesna šola
»Mojca Horvat«
Ljubljana

Nekaj let ga ni več bilo, Koordinacijskega odbora koroških Slovencev, in najbrž ni slučajno, da je bilo vprašanju, zakaj je istoimensko usklajevalno telo nekoč razpadlo, posvečeno le malo pozornosti. Vsekakor so nove politične in finančne okoliščine osrednji organizaciji primorale, da so se v razmeroma kratkem roku dogovorile za ponovni poskus usklajevanja različnih želja in potreb, pri čemer naj bi bilo v ospredju to, kar organizaciji združuje in to je lahko le upanje za prihodnost.

Kakor so odločitev o ustanovitvi KOKS zastopniki koroških Slovencev in društveniki sprejeli pozitivno, tako je bil tudi odmev v R Sloveniji nadebuden. Državna sekretarka Mihaela Logar je celo dejala, da gre za pomemben premik tako za narodno skupnost kakor za Slovenijo.

KOMENTAR

Andrej Leben

Mesta v KOKS so torej zasedena in glede razdelitve finančnih sredstev iz Slovenije se je gremij že uspešno uskladi. Dogovorjeni so trije finančni skladi – ZSO-jevski, NSKS-ovski in KOKS-ov –, pri čemer je tudi ključ, po katerem bo denarja porazdeljen, že jasen. Izkazati pa se bo šele moralo, ali se bodo obnesla varian-

Po denarju

ta, po kateri do prejemniki denarja dodeljeni posameznim skladom. O pravem uspehu novega KOKS pa bo mogoče govoriti šele tedaj, ko bodo sredstva iz urada zveznega kanclerja tudi konsenzulano razdeljena.

Upati je, da bo čim prej do tega prišlo. Saj so finančne zadeve doslej najbolj ovirale vsebinske razprave o prihodnosti slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

CELOVEC

Prenova Peršmanovega muzeja

Zveza koroških partizanov je na svoji zadnji seji konec leta razpravljala o možnostih glede prenove Peršmanovega muzeja v Podpeci. Odbor je pozdravil nedavno pobudo predsednika KPÖ Walterja Baierja, po kateri naj bi v režiji ZKP zbirali denar po vsej Avstriji za ta projekt. Predsednik ZKP Peter Kuchar je za naš list povedal, da se je organizacija izrekla za čim prejšnjo ustanovitev

iniciativnega pododbora za obnovo muzeja. Čim bo znano ime arhitekta, naj bi sledili nadaljni organizatorični koraki.

Zveza koroških partizanov je na svoji seji s soglasnim sklepom nadalje vzela na znanje spomenico KPÖ, v kateri je stranka obžalovala krivice, ki jih je storila generaciji koroških partizanov v okviru kominformovskega konflikta.

KOTMARA VAS

Občinski proračun je izenačen

Poglavitna točka zadnje seje v letu 1999 – bila je v torek, 14. decembra – je bil proračun za leto 2000. Uspelo je še, da je izenačen. Redni proračun znaša v izdatkih in prihodkih 38.432.000 šil. (1999: 48.709.000,-), izredni 3,4 mio šilingov (popravila po kanalizacijskih delih). Dežela zahteva iz leta v leto več, občinam pa se daje vse manj. Gospodarsko šibkim občinam, kakor je Kotmara vas, grozi, da bodo ob taki politiki prej ali slej denarno izkrvavele. Proračun je takšen, da se da pravkar še preživeti. Večjih korakov ni mogoče delati. Za šolstvo mora občina prispevati 1.530.000 šil, za socialne podpore 4.456.000 za primanjkljaj deželni bolnišnic 3.829.000, za deželo 1.065.000 šil. Glavni prihodi so prispevki za kanalizacijo in za priključke (to je že od začetka vse vezano), zemljiški davek, komunalni davek in ogroženi davek na pijače. Jože Wakounig, občinski od-

bornik EL, je kritiziral ta dejstva in opozoril na to, da bi dežela morala prav na področju bolnišnic in birokracije odpraviti potratu denarja. Tudi ni prave logike v deželni politiki. Glasno napovedujejo, da bodo vozila deželne vlade vozila s tako imenovanim biodizlom, kar naj bi prineslo dobiček domačim kmetom. Skrajda v isti sapi pa odpravljajo podpore za razvoj alternativnih in obnovljenih energij; Koroška je namreč znana po lesnem bogastvu. S takim ravnanjem deželna politika dela le v korist velikih petrolejskih družb.

Iz poročila nadzornega odbora je bilo žal razvidno, koliko posamezniki dolgujejo občinam (davki, prispevki). Na občinskem strojnem centru bo delavec stal 290 (280) šilingov na uro, ura za stroj pa ostane pri 480 šilingih. Ker bodo potegnili nov plinovod, je bilo treba skleniti tudi servitutne pogodbe z OMV. Prenamembe zemljišč so slejkoprej kočljiva zadeva. Dokončni prostorski načrt bo tu premaknil stvari v drugačno luč. Med točkami dnevnega reda je bil tudi sklep, da bodo na llovju na Ročici poimenovali ceste na poti.

J. W.

PREOBRAZ V RAZPRAVI O NOvem VODSTVU KOROŠKE SPÖ

Trunkova za mesto predsednice

Marsikoga je presenetila novica, da se je Melitta Trunk odločila za kandidacijo za mesto predsednice koroške socialdemokratske stranke. Pretekli tork je začasna predsednica koroške SPÖ in poslanka v državnem svetu namreč napovedala, da želi definitivno postati predsednica stranke. Svojo kandidacijo je utemeljila tudi v razgovoru v studiu ZiB 2. V ospredje je postavila svojo doslejšno integrativno vlogo v zvezi z reševanjem krize v svoji stranki in svojo vlogo kot ženska v predsedstvu koroških socialdemokratov. Uspehom Haiderjeve politike na Koroškem Trunkova

Melitta Trunk

Foto: SV

želi postaviti nasproti socialdemokratske politične vsebine.

Kdo bodo drugi kandidati za mesto predsednika na dežel-

nem zborovanju koroške SPÖ, ki bo 12. februarja, še ni znano. Župan mesta Wolfsberg Gerhard Seifried je izključil kandidacijo, tako da sta v igri še župana Gerhard Köfer in Gerhard Mock. Konec roka za prijave je 21. januar.

Prvi odmevi na presenetljivo odločitev Melitte Trunk so bili zadržani. Predsednik Narodnega sveta Rudi Vouk je dejal, da bi bila njena izvolitev pozitivna, češ da je že pokazala pozitiven odnos do narodne skupnosti, da pa bo imela v stranki vsekakor težko. Predsednik ZSO Marjan Strum zadeve ni želel komentirati. A. L.

SVET KOROŠKIH OBČIN V MEŽICI

Več gospodarskega sodelovanja z rojaki v Avstriji

Svet koroških občin, kjer župani dvanajstih občin rešujejo skupne probleme, vodi župan Mežice in državni svetnik Janez Praper. Svet deluje tudi kot opozorilo državi, da naj Koroška v tradicionalnih okvirih še naprej ostane celota, saj gre za skupne ustanove in posebnosti, morebitna delitev med mariborsko in celjsko pokrajino pa bi gotovo povzročila slabšo »slišnost« Koroške in o njej v Sloveniji ne bi mogli več govoriti, pravi Praper.

Za uresničitev težnje so zasnovali razvojni center, ki bi z izdelavo strokovnih projektov za regijske in lokalne potrebe preko natečajev države in Evropske unije poskrbel za dotok denarja. Novost je bil sprejem zakona o regionalizaciji, ki postavlja takšno ustanovo na državni nivo kot Republiško razvojno agencijo z izpostavitvami. Sedež bo v Dravogradu, pričeli naj bi z delom

spomladi naslednje leto in tako ustvarili temelje socialnega in gospodarskega razvoja pokrajine tudi s sredstvi EU. Le-ta se lahko

Državni svetnik Janez Praper

Foto: Savc

pridobivajo le na osnovi regijskih projektov, njihova višina pa bo odvisna tudi od stopnje nerazvitosti. Sicer se svet koroških občin zadnje čase med drugim ukvarja z utemeljevanjem po-

trebnih sredstev regijski bolnišnici iz naslova republiškega zdravstvenega programa in z zagotavljanjem zdravnikov ter zobozdravnikov. Usklajujejo mrežo srednjih šol, glede regijskega časopisa pa so se dogovorili, da se bodo na občinskih svetih zavzeli za denarno podporo izhajanju.

Ker je gre za obmejno območje, so seveda prisotne tudi težnje presejanja zgolj občasnih stikov z rojaki v Avstriji z globljim gospodarsko navezo. Praper si je obetal več gospodarskega sodelovanja, še vedno pa je aktualno razmišljanje o skupnem industrijskem bazenu za potrebe avtomobilske industrije npr. dežele Bavarske. Tovrstnih podjetij na obeh straneh meje je že kar nekaj, sama notranja oprema avtomobilov (npr. sedeži) pa ponujajo neslutene možnosti odpiranja delovnih mest. S. Š.

RAZPRAVE IN GRADIVO 34

Slovenski izseljenci v ZDA in osamosvajanje Slovenije

Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani je pod odgovornim uredništvom Borisa Jesiha izdal 34. številko svoje znanstvene revije. V tej tematski številki so objavljeni viri o vlogi slovenskih izseljencev v Zdrženih državah Amerike v procesu osamosvajanja Republike Slovenije. V angleškem izvirniku so natisnjeni zapisniki s sej »United Americans for Slovenia« v obdobju od 1. julija 1991 do priznanja Slovenije kot samostojne in neodvisne države s strani ZDA v aprilu 1992. Uvod v vire je napisal v slovenščini in angleščini dr. Matjaž Klemenčič. Skupaj s Samom Kristanom je prispeval še slovenski komentar (odnosno opombe) k virom. Edini namen organizacije »Zdrženi Američani za Slovenijo« je bil izvajanje pritiskov na vlado

Zdrženih držav, da bi priznala slovensko neodvisnost. Slovenske organizacije in posamezniki, ki so se zbrali pod njenim okriljem, pa so z istim ciljem vplivali z raznimi posegi na javno mnenje in na nosilce ameriške notranje in zunanje politike. Dokumenti osvetljujejo tudi delo Matjaža Jančarja, ki je bil svojčas jugoslovanski diplomat v Celovcu in je v mesecih osamosvajanja Slovenije živel kot jugoslovanski generalni konzul v Clevelandu, dokler ni odstopil od te funkcije. Dr. Matjaž Klemenčič v uvodu pravi, da je celotna zgodovinska evalvacija dogajanj v zvezi z dogodki med ameriški Slovenci težavna naloga in da bo v celoti možna šele, ko bo zbrano gradivo, ki se nanaša na Slovence po Zdrženih državah. Dejstvo

je, da so Slovenci in njihovi simpatizerji tudi po evropskih in prekomorskih državah na različne načine intervenirali v prid demokratizacije in osamosvojitve Slovenije. Zanimiv bi bil celovit prikaz in čim popolnejša objava virov. Znana so npr. pisma Slovencev tedanjemu nemškemu zunanjemu ministru Genscherju.

Drugi del tematske številke obsega bibliografijo Janka Jerija, ki je dolga leta delal na Inštitutu za narodnostna vprašanja, od tega od leta 1975 od 1979 kot njegov ravnatelj. Janko Jeri je kot pravnik raziskoval predvsem tržaško vprašanje in s tem vprašanje zapadne slovenske etnične meje. Napisal pa je tudi nekaj prispevkov o problematiki koroških Slovencev.

am

MRZEL, A VESEL VSTOP V ZADNJE LETO TEGA TISOČLETJA

Silvester po južnem Koroškem

2000. Preprosta številka, ki je še dodobra razburkala zemljane. Eni so se malce bali, kaj bo, saj naj bi bilo vse drugače, karkoli že to pomeni. To prerokujejo vedeževalci, to je napovedal Nostradamus, to prikazujejo znanstveno-fantastični filmi in številne reklame.

Novo leto so zemljani in zemljanke na Koroškem in v ostali Avstriji dočakali povsem mirno. Tudi histerično napovedana kompiuterska katastrofa je po vsem svetu izostala. Ali bo novo leto, ki je pred nami res kaj posebnega? Vsekakor bo leto takšno, kot si ga bomo sami naredili.

Pod milim nebom je lepo

Tudi po južnem Koroškem je bilo nekaj silvestrsko-novoletnih prireditev kot v Borovljah, Železni Kapli in na glavnem trgu v Pliberku, kjer se je zbralo – ob rekordno nizki temperaturi pri minus petnajst stopinjah – nad tisoč neustrašenih, predvsem mlajših pa tudi starih, ki so ob zvokih priljubljene domače glasbene skupine »Die Buben« veselo praznovali vstop v novo leto. Točno ob polnoči se je glavni trg spremenil v veliko plesišče, ljudje so se poljubljali, čestitali in nazdravili na novo leto 2000. Izza gradu pa so slikale rakete, ki so v raznih barvah razsvetlile temno nebo.

Razna društva, med njimi tudi SK Aich/Dob in MePZ »Podjuna« in druga, so čakajoči publiki ponujali kuhano vino, mošt, čaj in seveda peneče vino. Med silvestrskim živ-ža-

vom je bil tudi predsednik SPD »Edinost« Joško Hudl s soprogom Anito, predsednik MePZ »Podjuna« Milan Piko, predsednik pliberške EL in mestni svetnik Jurij Mandl, številni prosvetarji in drugi.

Na glavnem trgu v Železni Kapli je bilo kar živahno ob stojnicah raznih društev in gostiln, kjer so se ob ognju zbirali števil-

doma, v toplem stanovanju, pri domači večerji in pijači, kjer so nazdravili na novo leto v krogu prijateljev in znancev.

Dobra družba in veselo počutje je pač pomembno. In ne pozabite: poskusite se imeti čim lepše. Pravijo, da se boste tako, kot ste se počutili na novega leta dan, počutili vse leto!

Mirko Štukelj

Kapelčani so raje pili kuhano vino

ni ljudje in si greli prezeble roke. Velik, pisan ognjem pa je veselo naznanil prihod novega leta.

Tudi prosvetarji SPD »Borovlje« so v društvenih prostorih stare posojilnice prav po družinsko praznovali prehod v novo leto s petjem, golažem in prijetnim kramljanjem.

Na toplem je še lepše

Nizke temperature so gotovo veliko ljudi odvrnile od praznovanja pod milim nebom. Slovenci smo pač tudi družinski ljudje in veliko jih je raje ostalo

Veliko »masla« v novem letu ...

Prisrčen objem v mrzli noči se je vsakemu prilegel

Neverjetno!

Še smo živi. Kuhamo kavo, gledamo skozi okno, z računalnikom serfamo po internetu, pljuvamo na cesto, molzemo krave, telefoniramo, vrtamo po nosu et cetera – kot vedno!? Moram priznati, da se meni od novega leta dalje vse stvari, ki sem jih počenjal prej, zdijo drugačne. Nič ni več tako, kot je bilo. Sprva si tega nikakor nisem mogel razložiti, saj do konca milenija le temu nisem pripisoval večjega pomena, razen seveda eventualnim problemom v zvezi z računalniki. Toda čim je ura kazala 00.01 sem zaznal upočasnitev vsega, kar me obdaja. Najprej sem to imel za lokalni fenomen italijanskega Grada, toda tudi v Trstu in dan navrh na Krasu in zdaj na Koroškem se to občutje ni spremenilo. Čas se spreminja in to objektivno, čeprav to do sedaj zaznavam verjetno edino jaz. Pravzaprav nisem niti dolgo potreboval, da sem našel vzrok tega pojava. Ozonska luknja je kriva, taka je moja kvaziznanstvena domneva. Kot ste najbrž že dostikrat slišali ali brali, vedno tanjši ozonski plašč vodi do efekta tople grede. No, in kakšne posledice mislite ima to? Ledeniki postajajo manjši in tudi led na Antarktiki se topi kot le kaj. Kaj ima to opra-

viti s časom? Vedeti je treba, da lega kontinentov določa hitrost rotacije zemlje. Ker pa tako velika masa ledu izginja in se teža raztopi po vseh oceanih sveta, se svet ne vrti več tako hitro. Eccola. S tem pa se upočasniti svet in čas na Obirju, Mount Everestu, Mont Blancu, skratka povsod, kjer so ljudje, ki merijo čas. Če bo »šlo tako naprej«, se utegne zgoditi, da se bo v skrajnem primeru svet nehal vrteti. Potem bo osojna stran sveta totalno zaledenela, soncu naklonjena stran pa se bo kratkoročno spremenila v puščavo. Kratkoročno pa zato, ker se bo »zadaj« nabralo toliko ledu, ki bo svet spet spravil v rotacijo, vendar bo smer vrtenja sever-jug. Sonce bo vzhajalo na jugu in zahajalo na severu; vse ostalo, kar je vezano na to spremembo, pa si niti ne upam zamisliti. No, verjetno tega ne bomo več doživeli. Morda niti leta 3000 ne bo (v današnjem smislu), kajti če se svet ustavi, tudi današnjega načina merjenja časa ne bo več. Ljudje pa se bodo kljub temu starali, čeprav Vsemogočnega ne bodo klicali Bog, ampak Yves Roché.

Jaz, ki to občutim že zdaj, se počutim zavoljo te upočasnitve drugače, a počenjal bom verjetno večinoma prav isto, kar sem doslej. Vrtal po nosu, telefoniral, serfal po internetu, kuhal kavo, gledal skozi okno in morda celo molzel kako kravo.

M. G.

Ob toplem ognju so nekateri zdržali vso noč

Foto: Štukelj

Atrakcija na Slovenskem plesu

Slovenska prosvetna zveza je vsa leta po drugi svetovni vojni novo delovno sezono začela s Slovenskim plesom. Letos je že 48. Sčasoma se je ples razvil v največjo družabno prireditev koroških Slovencev. Predvsem v času, ko še ni bilo na sporedu drugih plesov, je Slovenski ples bil družabni dogodek leta.

ponudba, saj dekleta izvajajo šov-plese iz vseh kontinentov. Kdor je bil pred dvema letoma na osrednjem koncertu SPZ v Velikovcu in kdor si je ogledal plesno predstavo »Vražji jazz« lani v Mladinskem domu v Celovcu in v Šmihelu, ta dobro ve, kakšno vrhunsko kvaliteto nudijo plesalke iz Ljubljane.

Prizor iz »Ta vražjega jaza« plesne šole Mojce Horvat

Svoj čar je ohranil, saj organizatorji ponavadi poskrbijo za dobre glasbene ansamble. Letos bo na plesu zabavala glasbena skupina »Viktory«, ki je v zadnjem času zaslovela na ljubljanski televiziji in je odnesla kar nekaj lepih nagrad. Prava paša za oči pa bodo mlade plesalke plesne šole »Mojca Horvat« iz Ljubljane, ki so v zadnjih letih na mednarodnih tekmovanjih dosegle kar nekajkrat naslov svetovnih prvakinj v šov-plesih. Posebno očarljiva je njihova raznolika plesna

Za dobrodošlico bodo ob začetku plesa poskrbeli društveniki in kulturniki iz Šentjanža z dobro domačo kapljico, prav tako pa bodo med plesom skrbeli, da obiskovalci ne bodo lačni in žejni.

Mize lahko rezervirate še do petka, 7. januarja do 14. ure v pisarni SPZ. Vse obiskovalce pa organizatorji opozarjajo, da bodo na plesu mize rezervirane do 21. ure. Če do tega časa ne bodo zasedene, bodo na voljo tudi tistim, ki miz niso rezervirali.

S KRŠČANSKO KULTURNO ZVEZO V OPERO

Verdi v koncertni izvedbi

Izredna koncertna izvedba Verdijevega »Trubadurja« v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani obeta izreden dogodek. Pod taktirko Marka Letonje bosta Orkester Slovenske filharmonije in Slovenski komorni zbor izvedla najpopu-

larnejšo mojstrovino italijanskega komponista, glabeno zgodbo o ljubezni in sovraštvu, strasti in propadu. Kot solisti nastopajo Marjana Lipovšek (mezzosopran), Johanna Kozlovska (sopran), Janez Lotrič (tenor) – trenutno eden najpomembnejših pevcev slavne dunajske opere Michael Kraus (bariton) in Alfred Burgstaller (bas).

Koncert bo 29. januarja ob 19.30. Cena vstopnic (vklj. bus) je v 1. kategoriji 400, v 2. kategoriji 320 šil. Prijave sprejema KKZ (0 46 3/51 62 43) do 14. januarja 2000.

DOM V TINJAH

Na srečanju o vojni in miru

Na srečanju katoliških izobražencev, ki že tradicionalno poteka ob začetku novega leta v domu Sodalitete v Tinjah, so tokrat udeleženci in udeleženke razglabljali o večni temi »Vojna in mir.« Geslo je tudi naslov velikega romana ruskega avtorja Leva Tolstoja, ki je tej temi posvetil obsežno literarno delo.

Srečanju so dali kakovostno obeležje predavatelji iz Slovenije, med njimi: France Bučar, Boris A. Novak, pomožni škof Pero Sudar iz Bosne in domača

predavatelja Vinko Ošlak in Jože Wakounig.

Zgodovino človeštva so spremljale številne vojne, a bila so tudi številna mirna obdobja. Konflikti so nekaj povsem naravnega, preprečiti vojne pa mora biti naloga in skrb vsakega kristjana. To ne sme biti utopija, ampak vsakdanja resničnost, za katero se mora vsak miroljubni človek, vzgojne ustanove, cerkve in seveda tudi politiki truditi, menijo organizatorji srečanja.

M. Š.

VIGREDNI KNJIŽNI PROGRAM 2000 ZALOŽBE DRAVA

Literaturo z robov spraviti v središče

To nalogo si je zadala založba Drava in kot taka se je uveljavila na vse bolj neusmiljenem knjižnem trgu. Tudi v vigrednem programu za leto 2000 založba predstavlja avtorje in knjige, ki bodisi z literarnega, bodisi z družbenega obrobja posredujejo izkušnje in znanje o pogosto prezrtih literarnih in resničnih življenjskih svetovih. Knjiga bosanskega avtorja Mileta Stojčiča »FensterWorte« (april) je nekakšno nadaljevanje pred kratkim objavljene prozne antologije sodobne bosanske proze. Dietmar Larcher se je v knjigi »Die Liebe in den Zeiten der Globalisierung« (april) po-

svetil interkulturnemu partnerstvu. Ruth Wodak in T. A. van Dijk bosta izdala drugo knjigo znanstvene serije o rasizmu: »Rasizem at the top«. Edina slovenska knjiga v novem Dravinem programu je dvojezična zbirka otroških pesmi Srečka Kosovela »Deček in sonce – Der Knabe und die Sonne«, ki je izšla tudi v knjižnem daru Slovenske prosvetne zveze.

Posebna pridobitev za založbo je, da bo odslej založila tudi knjižno vrsto »Zwischenwelt«, ki jo izdaja Theodor-Kramer-Gesellschaft. Februarja bo izšel portret istoimenskega avstrijskega pesnika, ki je v svoji liri-

Theodor Kramer (1897-1958), tankočutni pesnik vsakdana

ki zajel socialno in politično življenje pred in povojne Avstrije. A. L.

Postsocialistično nasilje do drugačnih

Politolog in doktor sociologije Tonči Kuzmanić je kot dokaz slovenskega šovinizma, seksizma in rasizma analitično obdelal govorico sovražnosti v rubriki »Nočna kronika« avtorja Marjana Skumavca, ki jo že nekaj let vsak teden objavlja Nedelo, nedeljska izdaja osrednjega sredinsko liberalno usmerjenega slovenskega dnevnika

Delo. Avtor je želel pokazati, kako se na Slovenskem s pomočjo govornice dehumanizira druge – tujce, ženske in drugačne nasploh – in razbiti iluzije o tem, da med Slovenci ni rasizma. Dvojezična (slovensko-angleška) knjiga z naslovom »Bitja s pol strešice« je konec lanskega leta izšla pri Open society institute v Ljubljani.

Civilna podoblika vojne

Avtor zapiše, da v Sloveniji postaneš tujec že zaradi napačnega priimka, barve las, narobe naglašene besede. Po njegovem je država Slovenija neke vrste razširjena domačija, kjer se pojem enakosti enači s krvjo in dediščino. Tip sovražne govornice, ki jo je analiziral, žal tolerira velik del slovenske javnosti. Kuzmanić jo označi kot izvorno domačijsko kulturno ali »civilno podoblika vojne« do ljudi, ki niso Slovenci. Kljub temu, da je bila prva različica analize »Nočne kronike« objavljena v Časopisu za kritiko znanosti in je sedaj izšla tudi v knjižni obliki, rubrika še naprej vsak teden izhaja z nespremenjeno vsebino. To pomeni, da osrednji slovenski časopis svojim številnim bralcem redno ponuja v branje in nadaljnjo obravnavo skrajno mačistični, ksenofobični in rasistični material. Da ima takšna ponudba z medijsko najbolj odmevnega mesta antipolitični in ekstremistični učinek ter pomembno oblikuje javno mnenje, ni treba posebej poudarjati.

Oblikovanje kategorije pivcev kot vesti naroda

Skumavčeva »Nočna kronika« ni običajna kronika nočnih izgrediv v glavnem mestu. Le-ta zajema manjši del rubrike. Tematiko v rubriki je namreč razširil na socialno, ekonomsko, politično in kulturno plat javnega življenja, in sicer tako, da je za svoje pisanje ustvaril kategorijo pivcev – da so to možki, pošteni in Slovenci, ni treba posebej dodajati – ki (v njegovem imenu) za šankom komentirajo aktualne dogodke.

Pisci nove like ustvarijo z namenom. Skumavčevi pivci

naj bi kot nekakšna vest naroda odpirali najbolj nabrekli slovenske žulje: ogroženost slovenskega naroda, prenizko nataliteto, južnjake, Balkance, Bosance, rdečkarje, gaye, politiko, ženske. Jezik, ki ga idejni ustvarjalec pivske družine uporablja, je ciničen, izzvalen, odprto šovinističen in rasističen. Za ljudi iz bivših jugoslovanskih republik uporablja izraze kot so balkanci, jugoviči, bitja s pol strešice, krdelo, svojat, poziva jih, naj se vrnejo, od koder so prišli. Prav tako obravnava begunce in kritizira sodelovanje slovenskih politikov s politiki sosednjih – beri južnih in vzhodnih – držav. Slovence, ki se povezujejo z Balkanom in vsem, kar po njem »zaudarja«, imenuje – za razliko od pravih, klenih Slovencev – Slovenčke. O kitajskih lastnikih restavracij zapiše: »Če smo že kulturna in možganska greznica, zakaj ne bi bili še rasna. Zadnja ovira je tako ali tako padla s posvojitvijo hokejskega zamorca.« (Temnopolti hokejist Olimpije je namreč dobil slovensko državljanstvo.) Ustanove, ki se ukvarjajo s humanitarno dejavnostjo, imenuje »neke smešne ustanove«. Za dva »Jacka« pa ima pohvalne besede, to sta tako imenovani »Adi«, ki mu, kakšno naključje, prizna, da se je dobro loteval problemov brezposelnosti in Slobodan Milošević na mestu sovraga vseh sovragov, ki zna, ki je zvit in ki funkcionira kot nekakšen pivski brat *par excellence*.

Netransparentna produkcija sovražnosti

Kuzmanić nas na začetku knjige opozori, da je besedilo iz »Nočne kronike« težko prebav-

ljivo, in še kako prav ima. Če se je kdo zaradi neokusnosti besedil že zdavnaj odpovedal rednemu branju omenjene rubrike, se najbrž zdaj povpraša, kako je možno, da jo je dopuščal, in predvsem, zakaj se do sedaj še nihče ni upri? Tonči Kuzmanić postreže z razmišljanjem nemške filozofinje Hanne Arendt, ki je kot odgovor na vprašanje o tem, zakaj se največja intelektualna imena tridesetih in štiridesetih let prejšnjega stoletja niso pravi čas uprla terorju nacistične in fašistične misli, zapisala, da »je bil zanje naci zem dolgočasno berilo, nekaj sploh manjvrednega in nezanimivega, s čimer ni kazalo tratiti časa in izgubljeni besed. Rajši so se navduševali nad takratnim italijanskim futurizmom, dizajnom in estetikom nasploh.«

Prav zato je oblikovanje pivske družine kot navidezno neresne skupine za zakrito uveljavljanje sovražne govornice odlična pogruntavščina – le kdo bi se spuščal na njeno raven z resno analizo, ko pa je marsikatero dejanje obravnavano kot neprišteveno prav zato, ker je bilo storjeno v pijanem stanju? Ampak človek, ki se že nekaj let podpisuje pod navedene kolumne, je sodelavec časopisa Delo, ki ima v svoji programski zasnovi zapisano, da si prizadeva za dosledno spoštovanje človekovih pravic na vseh področjih in v vseh oblikah človekovega življenja ter se zoperstavlja vsem oblikam kršitev državljanov, nacionalnih, rasnih, verskih, spolnih in drugih pravic in svoboščin ter nasprotuje izzivanju, razpihovanju in povzročanju teh krivic.

Irena Destovnik

SELE NA ŠTEFANOVO

Igra treh angelov

Kako je vse relativno! Kaznjenci, morilci se priljubijo ne le nastopajočim na odru, temveč celo občinstvu, celo po moralnih vrednotah tako kritičnemu kot je selsko. »Naši trije ange-

Sama in Bella Spewacka »Naši trije angeli« v prevodu Dušana Tomšeta. Kot mi je dejal poznavalec, režiser Peter Militarov, je tekst odlično skrajšal in izčrtal, mu ohranil vso hu-

mi. Za božič jim priskrbijo celo pečeno kuro in odlično vino.

Pa se pojavi veliki bos, lastnik trgovin. Ta zahteva natančno revizijo in odklanja ljubezensko zvezo med svojim nečakom Paulom in Ducotelovo hčerko Marie Louise. Tedaj pa vstopijo »trije angeli«. Prepoznali so skopuha in njegov namen, da uniči sicer dobrega,

Petri Dovjak, prepotrebni hčerki Marie Louise, skopušnemu trgovcu Henriju, Nantiju Olipu (ki ga je pičila kača), njegovemu nečaku Paulu, Romanu Robleku (ga je tudi pičila kača), Marku Oražetu v vlogi Lieutenanta ter Tanji Mak v vlogi Mme. Parole.

Martin Dovjak je bil v svoji vlogi trgovca pravšnji neodločen; tako jo je tudi igral. Njegova žena (Katja Roblek), sicer v dominantni vlogi, a brez posebnih prebliskov, je tako delovala tudi na odru. Hčerka Marie Louise (Petra Dovjak) bi lahko dala več od sebe, Nanti Olip je bil na odru skoraj boljši kot v politiki, Roman Roblek v vlogi Paula je bil nekoliko nepričljivi, Marko Oraže pa se je v svoji vlogi pojavil le bolj kot lutka. Posebno mesto je zavzela

Tanja Mak v vlogi zadolžene poštarjeve žene Mme. Parole. Bila je kot biser v epizodi.

Hanes Kelih, Toni Stern in Daniel Doujak v vlogah kaznjencev so bili sijajni. Prekašali so sami sebe, bili igralsko, tako mimično kot gibalno, dovršeni. Takim kaznjencem pa res lahko zaupamo!

Omeniti je treba tudi sodelavce. Sceno je zasnoval Toni Stern, kostume pa Gordana Schmidt. Izdelale so jih Angelina Jug, Vida Roblek, Katja Roblek, Tanja Mak in Petra Dovjak. Pri sceni so se prizadevali Toni Stern, Hannes Kelich, Daniel Dovjak, Martin Dovjak, Adrijan Kelih in Marko Oraže. Predstavo sta tehnično oskrbela Adrijan Kelih in Marko Oraže.

J. R.

Marie Luise od same zaljubljenosti pade v nezavest

li«, predstava KPD »Planina v Selah na Štefanovo, 26. decembra lani, je kljub sneženju in pravi nevihti napolnila farno dvorano v Selah. Tradiciji se ljudje ne izneverijo, poleg tega pa je že naslov predstave zbujal kar precej radovednosti. In to občinstvo je gledališko!

Režiser Franci Končan (kdo drug – po tolikih letih bi mu lahko že podelili častno občinstvo!) je tokrat s skupino naštudiral prikupno tridejanko

mornost, dovtipnost, predvsem pa neokrnjeno povezanost. Nobenih lukenj v dogajanju ni bilo čutiti, zato je bil tudi dramaturški lok ustrezno napet.

Torej, trije zaporniki preživljajo svoj dopust pri družini Ducotel. Popravljajo streho, se vedejo zelo servilno, s svojimi izkušnjami celo bistveno pomagajo gospodarju v trgovini, ki ji ne gre najbolje. Bolj ali manj obubožani družini pomagajo s svojimi asocialnimi spretnost-

a nekoliko nesposobnega trgovca Ducotela. Ponoči mu v sobo spustijo strupeno kačo, ki opravi svoje, povrh pa iz žepa piči še nečaka, ko je mrtvecu hotel izmakniti ključe.

Ob tem, ko vsi objokujejo smrt obeh pokojnikov, se pojavi Lieutenant in Marie Louise se hitro privadi nanj.

Dolg in upravičen aplavz po ugaasnitvi luči. Aplavz Martinu Doujaku v vlogi Feliksa Ducotela, Katji Roblek, njegovi ženi,

Polonica Pika v Globasnici

Alenka Bole-Vrabec je z najmlajšimi Globašani za Štefanovo naštudirala pravljico Polonica Pika. Farna dvorana je bila nabito polna obiskovalcev, saj Globašani znajo podpreti svoje mlade igralske talente. Niso bili razočarani. Mladi so zaigrali kot je treba. Poustvarili so čebele, trote, pajke, mravlje, rožico, deklico Ograjko in pikapolonico ki skupaj ukrotijo hudobnega sršena. Sceno je pripravila Gordana Schmidt, tonski mojster je bil Rado Marketz, voditeljica skupine pa je Gabriela Žagar-Kumer.

Ukinjenim slovenskim publikacijam, Teleksu, Perspektivam in Reviji 57 so

pridružili Razgledi, ki so do leta 1992 izhajali kot Naši razgledi. Na prvi strani tega »tako rekoč intelektualnega tabloida«, kot so ga podnaslavljali, je bilo 22. decembra 1999 zapisano: zadnja številka – ustanovljen 6. marca 1952, ukinjen 22. decembra 1999.

Ostro pero zadnjega urednika Marka Crnkoviča je v uvodniku zadnje številke časopisa, ki je izhajal nepolnih osemindeset let, zapisalo: »Urejanje Razgledov v zadnjih letih je bilo medijski, socialni in profesionalni samomor na obroke«. Zakaj? Časopis je, odkar ga je leta 1992 prevzel Marko Crnkovič, izhajal v času, ko so se mediji vedno bolj prilagajali zakonom kapitala. To pa je pomenilo biti vsečen in dobro prodajan, pri čemer je trpela predvsem kvaliteta prispevkov. Razgledi so z vztrajanjem pri kvaliteti in načrtnem ignoriranju zakonitosti trga utrpeli kar dve posledici: upad števila bralcev in

KOMENTAR

Irena Destovnik

finančni primanjkljaj.

Prav upad števila bralcev pa je tisto, na čemer uprava izdajatelja, časopisnega podjetja Delo, utemeljuje svoje razloge za ukinitve, ko zapiše, da razlog za ukinitve ni finančni primanjkljaj, temveč poje-manje sape idej, ter da so ga pokopali bralci in ustvarjalci, ki niso znali več najti drug drugega. K temu Crnkovič dodaja, da se je vedno stresel ob ne tako malokdaj slišanih

Ob zadnji številki Razgledov

komplimentih na račun kvalitete časopisa – da so namreč Razgledi predobri za Slovence.

Finančni primanjkljaj ali premalo bralcev, v vsakem primeru igra vodi kapital. Morda pa igra še ni končana. Pojavil se je namreč nekdo, ki Delu ponuja prevzem Razgledov. Delo na to možnost ni pristalo. Morda pa le lahko upamo, da igra še ni končana?

Svojevrstno poročilo celovške Mohorjeve družbe za leto 1999

Številna poročila o delovanju celovške Mohorjeve družbe avtorji začenejo z obligatnim uvodom o neminljivih zaslugah te cerkvene in narodne inštitucije za Slovence. Slavo so Mohorjevi pletli tudi avtorji, ki so sicer delali in ustvarjali v »svinčenih časih« enoumja v Socialistični republiki Sloveniji in ki jih danes vse redkeje citirajo. Današnja celovška Mohorjeva družba vnovčuje zasluge celovite Mohorjeve in posameznih njenih eksponentov, kakor ji narekuje situacija v Republiki Sloveniji in v Republiki Avstriji. Za vsako oblast se pač najde primeren citat zaslužnih Mohorjanov.

Nihče ne bo odrekal Mohorjevi in današnji njeni celovški veji pomena, ki ga je imela in ga še ima v družbenem življenju Slovencev. Ravnatelj celovške Mohorjeve dr. Anton Koren v Koledarju Mohorjeve družbe v Celovcu za leto 2000 razmišlja tudi o gospodarstvu kot dejavniki asimilacije in v tej zvezi omenja »zaprtje Modestovega doma« ter toži nad dejstvom, da vse do danes vladi republike Slovenije kljub resoluciji slovenskega državnega zbora o krepitvi narodne skupnosti, sprejeti pred tremi leti, »ni us-

pelo napraviti niti enega odločilnega koraka v prid gospodarskega sodelovanja z južno Koroško in krepitve slovenskega gospodarstva v tem prostoru, ...«. Mohorjeva Modestovega doma ni le »zaprla« temveč prodala in s tem vnovčila, kar je seveda njena pravica. Prodaja hiše z vsem mrtvim inventarjem bi nudila vsebino kabareju in predstavlja trajen spomenik »kulturni osveščenosti« prodajalca in s tem vseh njenih odbornikov od predsednika navzdol. Kulturne dobrine pri prodaji niso imele cene, subvencije za nove knjige pa itak niso ogrožene. Mohorjeva se je ravnala po gospodarskih načelih, kot se je po njih ravnala in se še bo pri drugih racionalizacijskih ukrepih npr. v lastni tiskarni in pri tisku svojih knjižnih izdaj v cenejših tiskarnah od svoje lastne. V zvezi s tiskarno in knjigarno napoveduje poročevalec naslednje racionalizacijske ukrepe podjetja Mohorjeva. V zadevi vzgojno-izobraževalnih konceptov pa Mohorjeva že nekaj let sledi z večjo ali manjšo zamudo zgledu Slovenskega šolskega društva (npr. skupna vzgoja mladine, širša ponudba etc.).

Razumljivo je, da ravnatelj

gospodarskega podjetja Mohorjeva neprestano išče fonde, ki bi krepili obstoječa delovna mesta in omogočala nastajanje novih – zasebnih in »družbenih«. Mohorjeva že danes koristi precejšnji delež sredstev, ki jih namenjata Slovenija in Avstrija koroškemu Slovincem. Z »monopolizacijo« enega izmed idejnih taborov koroških Slovencev pa indirektno koristi še znaten del sredstev, ki so na voljo letemu. V poročilo preseneča polresnica v zvezi z Modestovim domom in pristno koroško »jamranje« nad Slovenijo. Zakaj Koren ne »pojamra« tudi nad Avstrijo? Slovensko gospodarstvo in z njim Republika Slovenija sta verjetno ocenila, da kaki »odločilni koraki« zaenkrat ne prinašajo ali ne bi prinesli tudi za Slovenijo vidnih ekonomskih koristi, kot se je to dogajalo v primeru t. i. mešanih podjetij ob zatonu skupne države Jugoslavije. Vlada Republike Slovenije pa se je verjetno »prestrašila« tudi zaželjenega obsega fonda in prid gospodarskega sodelovanja z južno Koroško. Te »pobožne želje« je bistveno sooblikoval prav dr. Anton Koren, ki mu vztrajnost in »odločen nastop« do predstavnikov Slovenije itak že prinašata obilne gospodarske sadove, z njima pa točkujeta tudi pri avstrijskih oblasteh in uradnikih. A. M.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 6. 1.

ČEDAD/CIVIDALE, Teatro Ristori – Slo. org. Videmske pokrajine
15.00 Dan emigranta

PLIBERK, Kulturni dom – SAK – Pliberk, Športno društvo Pliberk
15.00 Novoletno srečanje SAK. Glasbeni okvir: Šmihelski kvintet in glasbena šola

REBRCA, Mladinski center Komenda – SPD Zarja
20.00 »Kreonotva Antigona«. Nastopa gledališka skupina SPD Zarja

ŠMIHEL, Farna dv. – KPD Šmihel
20.00 Glasbeno-literarni večer »Jazz in literatura«

PETEK, 7. 1.

BOROVLEJE, Glavni trg – Mestna občina Borovlje
13.00 Kmečki trg

TINJE, Katoliški dom Sodalitas
19.00 Razstava slik pastelov in akvarelov »Očarljivi svet«. Razstavlja: Janez Medvešek

SOBOTA, 8. 1.

CELOVEC, Dom sindikatov – SPZ Slovenski ples. Igra ansambel Victory

NEDELJA, 9. 1.

ŠENTPRIMOŽ, Kulturni dom – SPD Danica
14.30 Novoletni koncert. Sodelujejo: MePZ in Otroški pevski zbor Danica, MePZ Podjuna Pliberk, Šmihelski puabi, domača plesna skupina

SREDA, 12. 1.

TINJE, Katoliški dom Sodalitas
19.30 Koroški Slovenci in Krška škofija. Predavatelj: dr. Josef Till; predavanje je v nemškem jeziku

TINJE, Katoliški dom Sodalitas
19.30 Koncert – T. Kaučič in D. Sodja

ČETRTEK, 13. 1.

CELOVEC
8.00 Dan odprtih vrat na Dvojezični trgovski akademiji

PETEK, 14. 1.

TINJE, Katoliški dom Sodalitas
16.00 Intenzivni tečaj slovenščine za uslužbenca gospodarskih podjetij. Voditeljica: dr. Tatjana Feinig in dr. Miha Vrbinc; tečaj traja do nedelje, 16. januarja, do 13. ure

ŠENTJAKOB, Kulturni dom – Maturantje VŠGP
20.00 Maturanski ples Višje Šole Šentpeter. Igra: ansambel Rosa

SOBOTA, 15. 1.

ŠKOCJAN, Dvorana Kassl – KD Škocjan
19.30 Komedija: Škocjanska-00 ali mar Pepelke še živijo«. Nastopa gledališka skupina KD Škocjan

GLOBASNICA, Pri Šoštarju – SPD Globasnica
20.00 Podjunski ples. Igra ansambel Lojzeta Slaka

PLIBERK, Kulturni dom – MoPZ Kralj Matjaž
20.00 Pevski večer s prijatelji

RADIŠE, Kult. dom – SPD Radiše
20.00 24. Radiški ples. Igra ansambel Stopar

ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k – SPD Šentjanž

20.00 Novoletni koncert. Nastopajo: MoPZ Trta, Kvartet Borovlje, Duo Albert & Pavle

VIDETI / SLIŠATI

NOVA ZGOŠČENKA

»HOČEŠ ME ...«

Kritiki v Sloveniji so menda komaj dočakali trenutek, da izide novi album skupine Viktorij. Slišati je tudi, da je to sploh ena najuspešnejših produkcij preteklega leta. »Hočeš me ...« se sprašuje skupina v naslovu svojega izdelka in publika je odločno rekla, ja. Kako da ne, saj so pesmi – 11 jih je in toliko let skupina tudi že obstaja – narejene izredno komercialno, prav po okusu tako mlajše kot tudi starejše generacije. Za to so v Sloveniji prejeli tudi že več nagrad. Med avtorji tekstov pa je recimo najti tudi imena kot Desa Muck.

Kako skupina Viktorij v živo zveni, o tem se lahko prepričate že v soboto, 8. januarja, ko bodo zaigrali na Slovenskem plesu v domu sindikatov v Celovcu.

100 LET SPD CELOVEC – RAZPIS:

»Planine v sliki«

Slike s planinskimi motivi naj bi imele velikost 30 x 40 cm. Vsak udeleženec lahko odda 3 slike. Vsaki sliki je treba dati geslo; slike pošljite do 15. 2. 2000 na: Slovensko planinsko društvo, Traverser StraÙe 16, 9020 Celovec

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV IN PRIJATELJEV PROTIFAŠISTIČNEGA ODPORA vabi na

43. spominsko prireditve PO STEZAH PARTIZANSKE JELOVICE

v nedeljo, 9. januarja 2000, ob 12. uri pri spomeniku v Dražgošah.

Obudili bomo spomin na junaški boj Cankarjevega bataljona in počastili njegov spomin.

SLOVENSKA ŠPORTNA ZVEZA VABI

od 13. do 19. februarja 2000

na smučanje, carving in snowboarding v Stuben na Arlberg

Udeleženci bodo bivali v »Hotel Gasthof Mondschein« v Stubenu (dvo- in triposteljne sobe). Odhod v Stuben bo v nedeljo, 13. februarja 2000, ob 6.30 uri z vlakom iz Celovca, povratek v Celovec pa bo v soboto, 19. februarja 2000.

Cene:	odrasli	7.350 ATS
	odrasli (ženske nad 60, moški nad 65)	7.050 ATS
	otroci do 14 let (v sobi pri starših)	5.200 ATS
	otroci do 6 let (v sobi pri starših)	3.500 ATS

V ceno je vključeno: 6 polovičnih penzionov, savna, kopanje v hotelskem bazenu, veselica s prigrizkom in pijačo, 5-dnevna vozovnica, skibus, prevoz, avtobusni transfer, šola v smučanju, carvingu in snowboardingu (izleti) pod strokovnim vodstvom prof. Antona Malleja, dipl. inž. Riharda Kunciča, Severa Pušnika, Christiana Zeichna, Toma Weissa in Danila Prušnika, testiranje carving-smučk in snowboardov firme ELAN.

Prijave sprejema z naplačilom 1000 ATS POSOJILNICA-BANK BOROVLEJE, poslovalnica Celovec, Bahnhofstraße 1 (konto št. SŠZ 103.029.113, bančna št. 39102)

PRAZNUJEJO! Lizi Standmann iz Škofič – rojstni dan; Pavla Jaritsch iz Nagelč – 67.

rojstni dan; Marija Starc iz Dobrle vasi – rojstni dan; Natalija Sibečnik iz Beloč – rojstni dan; Jože Urh s Plaznice – rojstni dan; Pavla Okorn iz Vinogradov – rojstni dan; Neži Starmuž z Žamanj – rojstni dan; Tonči Hobel v Veselah – rojstni dan; Štefan Riegelnik iz Šentjakoba – rojstni dan; Štefka Apovnik v Borovljah – okrogli rojstni dan; Monika Ladinik iz Kršne vasi – 35. rojstni dan; Neža Wrolich na Rutah v Podgorjah – osebni praznik; Agnes Ramuš iz Strpne vasi – 43. rojstni dan; člani društva upokojencev Pliberk: Tilka Račnik, Fanika Kajzer, Fric Hudl, Zora Kristof, Marija Kajdiš, Marija Kraut, Erhard Stuck in Rozi Šmahar; Tini Male iz Borovelj – 60. rojstni dan; Andrej Boročnik iz Libuč – rojstni dan; Valentin Ogris iz Podna pri Slovenjem Plajberku – 80. rojstni dan; Norbert Lipusch iz Strpne vasi –

SLOVENSKI VESTNIK

čestita!

23. rojstni dan; Fric Hudl iz Globasnice – rojstni dan; Karin Blajs iz Celovca – 29. rojstni dan; Zofi Steiner iz Srej pri Šentjakobu – rojstni dan; Beti Lepuschitz iz

Beljaka – rojstni dan; dr. Avguštin Malle iz Celovca – rojstni dan.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA
dr. Andrej Leben (-34) Jože Rovšek (-30)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Traverser StraÙe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

Četrtek, 6. 1. ■ 6.06 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Praznična

Petek, 7. 1. ■ 18.10 Utrip kulture

Sobota, 8. 1. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

Nedelja, 9. 1. ■ 6.06 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena mavrica

Ponedeljek, 10. 1. ■ 18.10 Kratki stik

Torek, 11. 1. ■ 18.10 Otroški spored

Sreda, 12. 1. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

Nedelja, 9. 1. ■ 13.30 ORF 2 • Katoliška cerkev letos praznuje sveto leto. • Za prihodnost Pece bodo poskrbeli z novimi investicijami. • »Kras njegove duše«: Lojze Spacal razstavlja na Koroškem • SK Aich/Dob gosti prvega na lestvici • »... in spet se svet vrti«: 48. Slovenski ples Slovenske prosvetne zveze.

Ponedeljek, 10. 1. ■ 4.30 ORF 2 – Ponovitev 16.30 TV SLO1 – Ponovitev

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00 Viža 8.30 Živa 14.00 Živa 14.30 Korotanov zimzelen 15.00 Kratek stik 16.30 koroDan (KORO-žurnal 17.15–17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotanov mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrklja

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Domača budilka 8.00 Otroški vrtljak 8.30 Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane 15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in pozdravljamo 17.30 Šport in kratke vesti

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PETEK, 7. 1. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 Kärnten unten durch (pon.) 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Kultura: Kristijan Sadnikar – Umetnost v šoli / Macht Kunst Schule 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Otroški kotichek 19.15 Glasba 20.00 Soundcheck 21.00 DJ-Line 24.00 Po Koroškem: (pon.)

SOBOTA, 8. 1. ■ 10.00 Forum: Vse vredno pri kulturni politiki? 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Die Welt ein Dorf: 2. Kärntner Armutskonferenz 18.00 Sto decibelov 18.45 Poročila 19.00 V pogovoru: H. Scholz – Kommunikation im Gesundheitswesen (pon.) 20.00 Yugo-Rock 23.00 Club Karate

NEDELJA, 9. 1. ■ 10.00 Evropa v enem tednu (BBC) 10.30 Glasba 11.00 Literarna kavarna 12.00 Poročila 12.07 Divan 12.30 Special: Out of Carinthia 18.00 Topel veter v koroški eter 18.45 Poročila 19.00 Alpe-Adria: Radio Helsinki on air 20.00 Sunday Loops 22.00 For those about to Rock 24.00 Glasba

PONEDELJEK, 10. 1. ■ 10.00 Kalejdoskop 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Alpe-Adria: Radio Helsinki on air 18.00 Kärnten unten durch 18.45 Poročila 19.00 Otroški kotichek 19.15 Blazno resno o seksu 20.00 Take the Jazz Train 22.00 Die Welt ein Dorf (pon.) 23.00 Šoja & Elster (pon.) 24.00 Glasba

TOREK, 11. 1. ■ 10.00 Kalejdoskop 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 V pogovoru 18.00 Šport 18.45 Poročila 19.00 Otroški kotichek 19.15 Glasba 20.00 Noche Latina 22.00 Literarna kavarna (pon.) 23.00 Nachtfalter 1.00 Šport (pon.)

SREDA, 12. 1. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.15 Voz latina 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Po Koroškem 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Otroški kotichek 19.15 Glasba 20.00 Ruff Radio 22.00 Mad Force 24.00 Special: Fermata (pon.)

ČETRTEK, 13. 1. ■ 10.00 Kalejdoskop 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Planet music 18.00 Šoja & Elster 18.45 Poročila 19.00 Otroški kotichek 19.15 Yesterday & Today 20.00 Music for the Masses 23.00 Freak Show 1.00 Soundtrack

JUBILEJNI BILTEN SŠZ

150 pisanih strani o slovenskih športnih društvih

Pri Slovenski športni zvezi je ob zaključku 50-letnice krovne športne organizacije koroških Slovencev izšel jubilejni športni bilten '99. Skoraj 150 strani obsegajoča publikacija je v celoti namenjena športnim in promocijskim prireditvam, ki jo je SŠZ sama ali v sodelovanju z včlanjenimi društvi priredila tekom jubilejnega leta.

V biltenu so mdr. dokumentirani tudi drugi pomembni dogodki kot npr. predstavitev prvega športnega zbornika koroških Slovencev, knjige TRAN/SPORT avtorja Mirka Bogataja, gostovanje LASK-a v Celovcu, obiski olimpijskih zmagovalcev Leona Štuklja in Miro Cerarja ter selektorja avstrijske nogometne reprezentance Ota Bariča. Seveda so v biltenu zabeleženi tudi visoka priznanja, ki jih je SŠZ prejela v jubilejnem letu: Boudkovo plaketo ter Zlato plaketo Olimpijskega komiteja Slovenije.

V jubilejnem športnem biltenu so upoštevane tudi vse ostale prireditve v okviru 50-letnice SŠZ, prav tako najpomembnejše dejavnosti vseh 22 v zvezo včlanjenih društev, rezultati 1. sedmerboja južnokoroških vasi ter članki ob 50-letnici ŠD Šentjanž, 45-letnici ŠD Zahomc ter 20-letnici SŠK Obir. V biltenu

nadalje najdete vse aktualne podatke o slovenskih športnih društvih, klubih in športnih organizacijah na Koroškem.

Športni bilten informira tudi o cežmejnem sodelovanju Slovenske športne zveze s športnimi in vladnimi ustanovami in organizacijami v Sloveniji ter o sodelovanju z zamejskimi Slovenci v Italiji in na Madžarskem.

Izdajo jubilejnega biltena so finančno podprli: Urad zveznega kanclerja na Dunaju, Urad za Slovence pri MZZ v Ljubljani, Zveza Bank ter slovenski tedniki na Koroškem.

Športni bilten SŠZ izhaja od leta 1996 dalje vsaj dvakrat letno. Naročite ga lahko (brezplačno!) pri Slovenski športni zvezi, Wulfengasse 10, A-9020 Celovec. Telefon: 0463/318510, faks: 0463/318506, e-mail: ssz@magnet.at. I. L.

MOJSTER FOTOGRAFIJE

Franc Črv

Franc Črv, član Fotokluba Jesenice, je nedavno praznoval 70-letnico življenja in 40 let dela na fotografskem področju. Kot metalurški tehnik je delal v jeseški železarni, zato mu tudi motivi iz železarskega življenja niso neznani. Veliko pa se posveča tudi fotografiranju narave in seveda hokejskih motivov. Doslej je organiziral že 16 samostojnih razstav. V 40-letnem obdobju fotografskega delovanja je sodeloval na preko 400 razstavah doma in v tujini, imel sprejetih več kot 1100 svojih del, prejel pa je okrog 110 nagrad in priznanj, med drugimi Čufarjevo plaketo, bronasto plaketo Ljudske tehnike in nagrado Janeza Puharja Fotografske zveze Slovenije.

Treba je poudariti, da je imel Franc Črv na razstavah mednarodne fotografske zveze FIAP sprejetih 73 fotografij in diapozitivov v 38 različnih mestih in to v 22 državah. Za uspehe na področju razstavne fotografije mu je Fotografska zveza Slovenije leta 1994 podelila naslov KMF FZS, mednarodna fotografska zveza pa mu je leta 1999 podelila naslov E FIAP za uspehe na mednarodnih razstavah. Sedaj je že šest let predsednik Fotokluba Jesenice, ki letos praznuje deset let delovanja, deluje pa tudi kot žirant na razstavah. L. K.

Nad 60 otrok je sodelovalo pri božični zgodbi

Božična zgodba v Pliberku

Šolski zbor (vodi Rozina Katz) in instrumentalna skupina (vodi Elfi Schwanzer) glavne šole v Pliberku sta za božični čas skupno pripravili božično zgodbo po evangeliju. Slike k temi je narisala učiteljica Christa Meklin. Besedila v dveh jezikih sta recitala Siegi Schwanzer in Helena Budin.

Zbor sta na kitari spremljala Pepej Krop in Albert Krajger. Otroci pa so se naučili celo vrsto pesmic v več jezikih. S to igro so otroci nastopili tudi v domu za nego bolnikov v Pliberku in bolnikom pripravili tudi lepa darila. V zboru in glasbi sodeluje nad 60 otrok, to je skoraj tretjina vseh učencev.

Kulturno društvo »Bokvarji« iz Globasnice vabi na

VEČERNI TEK NA SMUČEH ob razsvetljavi z bokvami

v petek, 7. januarja 2000

Štart bo ob 18.00 nasproti gostilne Šoštar v Globasnici, proga pa je dolga približno 6 km. Vsi prisrčno vabljeni!

■ PISMO BRALCEV

SLOVENSKO ZADRUŽNIŠTVO NA KOROŠKEM – KAM GREŠ?

Z začudenjem sem bral v NT o razpravi podpredsednika Zveze Bank o Zadrugah marketih, Posojilnicah Bank in Zvezi Bank, ki jo je imel ob priliki 10. manjšinskega kongresa v Železni Kapli. Včasih smo razpravljali in ukrepali na pristojnih mestih: na sejah odborov. Upam, da je imel podpredsednik pooblastilo za javno razpravo pred slovensko, nemško in mednarodno publiko. Zveza ima preizek delniški kapital, berem (delniški?). Zadruga so v hudi krizi in so potrebni temeljiti sanacijski ukrepi, poudarja podpredsednik Zveze Bank.

Pred 13 leti, ko sem postal predsednik Zveze, je bila situacija mnogo hujša. Sploh ni bilo kapitala, kaj šele delniškega, Zadruga in Posojilnice pa ne v tako dobrem stanju kot danes. Šli smo na delo: Obnovili smo jih. Zvezo Bank, Posojilnice in Zadruga. Mnogo denarja smo vložili v razne sanacije in modernizacije in nismo »scagovali«. Držali smo skupaj. Samo če vsi držijo skupaj in se obravnavajo enakopravno, potem je obstoj v večji meri zagotovljen.

Delniška družba: Čeprav so se, kakor slišim, vse Posojilnice, ki so glavne lastnice Zveze, izrekle proti delniški obliki za naše zadrugištvu, nekateri odborniki Zveze mislijo, da ta odklonitev zanje ne velja in kuhajo svojo juho. Tudi dunajski Raiffeisen se je izrekel proti kapitalski povezavi Zveze z Ljubljansko

banko, kajti poveza s tako veliko banko bi praktično pomenila prevzem Zveze.

Poglejmo na Tržaško in Goriško: Tržaška banka, ki je bila tudi delniška družba, je propadla, Kmečko banka v Gorici, tudi delniška družba, so goriški Slovenci morali men- da pod nekim pritiskom prodati Italijanom. Ostale so jim edinole še zadrugaške banke. To naj bo nam koroškimi Slovincem v svarilo.

Zadruga markete smo že vsa zadnja leta strukturirali, združevali in je šlo. Tudi danes je treba za to nekoliko korajže in zagona, pa bo šlo. Dokazali smo že, da gre. S skupno močjo. Treba je moralne, strokovne in finančne podpore centrale. Tam pa morajo biti odgovorni, ki imajo za zadrugaške zadeve razumevanje in tudi odločno besedo.

En poslovodja Zveze iz Gradca, drugi iz Ljubljane, dolgoletni in zaslužni domači poslovodja od poklican, slovenski Korošci v poslovodstvu Zveze v manjšini: ne spoznam se več, kaj je res cilj odbornikov na Zvezi.

Najslabše je tožarjenje v javnosti. To škoduje nam vsem. Zadrugištvu ima mogoče nekatere slabosti, ima pa tudi velike prednosti: ne more se namreč zgoditi čez noč, da bi samo nekateri odborniki odločali o lastništvu našega zadrugištvu. Imamo nekaj tisoč članov. Sklicujemo se radi na tako imenovano bazo, če ta odloča, kot si nekateri to že tam zgoraj želijo. Če pa je baza drugega mnenja, pa bi jo nekateri kar radi odpravili tako v go-

spodarstvu kakor tudi v politiki.

Nam koroškimi Slovincem je zadrugaška oblika poslovanja kar nekako pisana na kožo. Radi v skupnih zadevah soodločamo. Zato je naše zadrugištvu preživelo že več kot 100 let. Komu je to na poti, da ga začnejo zajedati? Ali naj diktira samo še kapital nekaterih, ki so ga dobili podarjenega v imenu zadrugištvu? Ali hočejo tako izločiti močno število zainteresiranih članov? Narediti moramo vse, da ne bo tako.

Dolga leta sem kot predsednik odborov Zveze imel moč, da se naša politika ni toliko vmešavala v zadrugaško gospodarstvo. V tem času smo nesporno imeli tudi največje uspehe in je vse potekalo brez velikih preprirov. Z uničenjem Narodnega sveta in delno blokado sosveta na Dunaju so naši politiki naredili še premalo škode. Zato so se zopet vgnездili v delo Zveze in zadrugištvu in prepriro so zopet tu. V zadrugištvu morata biti pridnost in poštenost na prvem mestu. Rad bi predsednika in odbornike Zveze tudi posvaril pred tem, da bi vrgli iz njenega vodstva še zadnje domačine. Posojilnicam in Zadrugam se tako ne piše ničesar drugega.

Naše zadrugištvu je brez takih eksperimentov preživelo že več kot 120 let in prestalo pri tem vse viharje. Zato apeliram na odbore Zveze, da se zavedajo zgodovinske odgovornosti in dolžnosti, ki so ju prevzeli.

V tem smislu pozdravljam vseh ne-

kaj tisoč koroških zadrugištvu in jim želim zdravja polno ter še naprej zadrugaško leto 2000 v novem tisočletju.

Kom. sv. Mihael Antonitsch
dolgoletni predsednik
upravnega in nadzornega
odбора Zveze Bank

KULTURA V SV

Priznati moram, da se poročila SV o kulturnem dogajanju v Rožu, Podjuni, Zilji in celovski kotlini ter še druge močno razlikujejo (v dobrem) od konkurenčnega tednika, škoda je le, da se na področju knjižnih recenzij in sploh dogodi spet in spet, da poročevalci prezrejo prav Mohorjevo založbo. Najnovejši primer je poročilo vašega dopisnika H. W. o izredni predstavitvi knjige »Umetnost z roba / Kunst am Rande« profesorja Hansa Tuscharja na gradu v Borovljah. Nekako ne morem razumeti, da H. W. ne spravi na papir imena založbe. Morda priskoči na pomoč kak urenik SV in dostavi ime založbe, ki je npr. letos izdala skoraj 50 novih knjig!

Franc Kattinig, 9020 Celovec

Protestiram, da je pri zadnjem občnem zboru – na pragu leta 2000 – bil brutalno izrinjen in proti svoji volji odstranjen zadnji zastopnik območja Marija na Zili, gospod direktor v p. Karl Samonig. To nikakor ni v smislu izročila Frana K. Meška, ki je bil 13 let velik mentor in pospeševalec Hranilnice in Posojilnice Marija na Zili do svo-

jega bega pred 80 leti (!). Moj rajni oče je Meška kot 16-letni kmečki fant spremljal na begu skozi Dobravo (5. 1. 1919). Po Meškovem zgledu je pokojni oče Janez Grafenauer, pd. Janah v Trdaničah, fara Marija na Zili, leta 1923 postal odbornik in kasneje predsednik nadzornega odbora, in to skozi 62 let. Po njegovi smrti leta 1985 je kmalu sledila združitve naše hranilnice s hranilnicama Ziljska Bistrica in Ločilo in tu sta v ospredje stopila dva človeka (oče in sin) z Brnce in v kratkem času dosegla dve visoki funkciji do današnjega dne.

Kmalu se je začela hajka proti gospe Pepci Kattinig, pošteni, priljubljene, karizmatični ženi, ki jo ljudje še danes pogrešajo. Na diskriminacijski način ji je bila odvzeta funkcija poslovodstva s takojšnjo veljavnostjo, ki jo je izvrševala skoraj 30 let, zvesto in požrtvovalno, kot ji to potrjuje zadrugaška diploma leta 1975 od Zveze slovenskih zadrug v Celovcu, in so ji bili odvzeti ključki kot neki kriminalki.

Leta 1941 je bila Hranilnica in Posojilnica Marija na Zili od gestapa likvidirana, po drugi vojni pa spet poživljena, kot pričajo to imena Scharwitzl Gregor, Jobst Pavel jun., Karl Samonig jun., Trink Stanko, Grafenauer Janez in Kržišnik Jožef. Potomci in znanci omenjenih oseb so v pisemni protestni izjavi zbrali 35 podpisov.

Kdo je danes odgovoren za tako samovšečno ravnanje posameznih odbornikov?

Lambert Grafenauer,
Trdaniče, 9500 Beljak

SKAKALNI MEMORIAL JANKO WIEGELE

Mladi zahomški orli so vzleteli

Preteklo nedeljo je ŠD Zahomc uspešno izvedlo skakalno prireditev v spomin prerano umrlega, velikega prijatelja športa in zaslužnega predsednika tamkajšnjega športnega društva Janka Wiegeleja.

Ob odlično pripravljenih vzletnih stezah, izvrstnih snež-

Domači funkcionarji, na čelu s trenerjem Francem Wiegelejem, in pomagači so z vztrajnim delom lahko ponosni na dosežke domačih skakalcev tako pri otrocih kot pri šolarjih. V nordijski kombinaciji pa so bili domačini razred zase in zasedli prva mesta. Najboljši

Tschikof ter podžupan Janko Zwitter.

Skakalno prireditev je odlično trijezično moderiral Ludvik Druml.

Mirko Štukelj

REZULTATI:

Otroci I: 1. Florian Albel (SV Beljak), 16/16 m (181.2) 2. Rene Pichler (ŠD Zahomc), 15/15 m (179.0) 3. Manuel Marko (SZ Vrba), 13.5/14 m (164.6)

Otroci I (dekleta): 1. Lisa Wernitznig (ŠD Zahomc), 12/12.5 m (151.2)

Otroci II: 1. Florian Kopeinig (SG Celovec), 26.5/27.5 m (201.7) 2. Christian Lems (SV Beljak), 27.5/27.5 m (200.0) 3. Siegfried Mörtl (ŠD Zahomc), 24.5/24.5 m (186.5)

Otroci II (dekleta): 1. Kerstin Mörtl (ŠD Zahomc), 26.5/25.5 m (192.9) 2. Cornelia Kopeinig (SG Celovec), 24/23m 167.9

Šolarji I: 1. Michael Pleschberger (SV Beljak), 29.5/29m 218.2 2. Manfred Jarnig (ŠD Zahomc), 29/29m 210.6 3. Mathias Jonach (SV Beljak), 29/29m 210.1

Šolarke I: 1. Tanja Drage (ŠD

Veseli mladih zmagovalk. Z leve: Tanja Drage, Doris Jarnig, trener Franc Wiegele, Petra Mörtl in predsednik ŠD Zahomc Martin Wiegele Foto: Štukelj

Zahomc), 27/28m 210.5 2. 30.5/30.5m 225.2

Kerstin Köll (SV Beljak), 28/27.5m 199.6 3. Katrin Stefaner (ŠD Zahomc), 26.5/27m 186.7

Šolarji II: 1. Stefan Samitz (SZ Vrba), 47.5/49.5m 224.7 2. Thomas Morgenstern (SV Beljak), 47.5/45.5m 219.3 3. Martin Kuglitsch (ŠD Zahomc), 46/48m 215.9

Šolarke II: 1. Tanja Drage (ŠD Zahomc), 33.5/33.5m 133.2 2. Kerstin Köll (SV Beljak), 30/32m 109.2

Gostje - šolarji I: 1. Nejc Frank (SSK Stol), 32.5/32m 243.9 2. Arrigo Della Mea (SCM Lušarje), 31/31m 225.4 3. Sašo Trpin (SK Tržič),

Gostje - šolarji II: 1. Giuseppe Michielli (SCM Lušarje), 46/46m 211.2 2. Nejc Frank (SSK Stol), 45.5/46m 203.4 3. Mitja Oranič (SK Tržič), 44/44m 191.3

Nordijska kombinacija

Šolarji I: 1. Tomaž Druml, 2. Manfred Jarnig (oba ŠD Zahomc), 3. Michael Pleschberger (SV Beljak)

Šolarke I: 1. Doris Jarnig, 2. Tanja Drage, 3. Petra Mörtl (vse ŠD Zahomc)

Šolarji II: 1. Matija Druml (ŠD Zahomc), 2. Thomas Morgenstern, 3. Lukas Tschuschnig (oba SV Beljak)

Najboljši skakalec dneva Stefan Samitz

nih razmerah, brezhibni organizaciji in krasnem vremenu je konkurenca potekala kar na treh skakalnicah, in sicer na 20, 30 in 50-metrski skakalnici. Poškodb hvala bogu ni bilo. Konkurence se je udeležilo približno sto otrok in šolarjev iz sosednje Italije, Slovenije in Koroške.

športnik dneva je bil Stefan Samitz iz SZ Vrba.

Slavnostna podelitev nagrad je bila v skoraj finalizirani večnamenski hiši v Zahomcu, ki bo uradno odprta tekom tega leta. Zaključnega slavja so se udeležili poleg funkcionarjev ŠD Zahomc tudi še številni starši in župan Straje vasi Josef

50 LET SŠZ

Zlata plaketa OKS ob jubileju!

Slovenska športna zveza je v nedeljo, 26. decembra, z zaključno slovesnostjo v gostilni Terkl v Selah-Borovnici sklenila niz številnih jubilejnih prireditev ob svoji letošnji 50-letnici s prejemom še enega visokega odlikovanja: predsednik SŠZ Marijan Velik je v svojem govoru poudaril, da je SŠZ prav zaradi svoje povezovalne vloge znotraj manjšine kot tudi preko koroških meja v celotni alpsko-jadranski prostor izrednega pomena za slovensko narodno skupnost na Koroškem. »Tega se zavedamo mi, želimo pa si večjo pozornost političnih, kulturnih in gospodarskih predstavnikov na

športnih delavcev, športnikov ter prijateljev športa iz cele južne Koroške, ki so do zadnjega sedeža napolnili slavnostno dvorano pri Terclu.

Predsednik SŠZ Marijan Velik je v svojem govoru poudaril, da je SŠZ prav zaradi svoje povezovalne vloge znotraj manjšine kot tudi preko koroških meja v celotni alpsko-jadranski prostor izrednega pomena za slovensko narodno skupnost na Koroškem. »Tega se zavedamo mi, želimo pa si večjo pozornost političnih, kulturnih in gospodarskih predstavnikov na

V svojem govoru se je Velik posebej zahvalil za finančno pomoč iz Slovenije, brez katere večina slovenskih športnih društev ne bi mogla delovati tako uspešno. Zahvala je veljala tudi deželi Koroški ter Uradu zveznega kanclerja, čeprav bi bila podpora lahko večja. Velik je ob tem vnovič izpostavil zahtevo SŠZ, ki se glasi: 10 odstotkov vseh proračunskih sredstev, namenjenih za slovensko manjšino, za šport!

Predsednik ZSSD v Italiji Jure Kufersin je v svoji čestitki podprl zahtevo »10 odstotkov za šport«, češ da je nedvomno, da danes šport predstavlja v manjšini najaktivnejšo komponento. Deželni športni sekretar Stefan Genser pa je poudaril, da je vsak šiling podpore, ki ga dobiva SŠZ, dobro naložen.

Besedam častnih gostov je sledila slovesna razglasitev rezultatov 1. Super trim sedmerboja južnokoroških vasi 1999. Pri uspešnici med jubilejnimi prireditvami SŠZ je sodelovalo skoraj 300 aktivnih športnic in športnikov iz celotnega dvojezičnega ozemlja v skoraj vseh starostnih kategorijah. Zmagala je Železna Kapla, ki je osvojila tudi velik prehodni pokal SŠZ, pred Selami, Bilčovsom, Zahomcem in Pliberkom.

Zmagovalci 1. Super trim sedmerboja iz Železne Kaple

društvom DSG Sele. Predsednik Franc Kelih je poleg številnih častnih gostov lahko pozdravil še veliko število

rodne skupnosti, je Velik pozval k sodelovanju še druge dejavnike slovenske manjšine na Koroškem.

I. L.

Najvišje odlikovanje OKS je Veliku izročila predsednica Komisije za mednarodne odnose Tjaša Andree-Prosenč

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 93

Silvo Kovač

Minič - Honfi / Vrnjačka Banja 1966

V pripravah na damsko končnico je črni računl, da ima svojega jokerja v kmetu na polju b3, ki mu bo morebiti pomagal črni kmet na a-liniji. Toda to je bila napačna raču-

nica, saj je beli, ki je na potezi, hitro razblinil vse iluzije v črnem taboru. Kako je belemu uspelo razrahljati obrambo črnega in zmagati?

Rešitev št. 92

Velemojster Parma je spoznal slabost črnega na osmi vrsti in odigral potezo 1.De5!. Ponudil je žrtev dame 1...De5: 2.Td8:+ Se8 3.Te8: mat in obenem napadel tudi črnega skakača na polju c5. Sedaj bi na umik črne dame 1...De7 beli lahko nadaljeval 2.De5:! ali 2.Td8:+ in v obeh primerih ostal močnejši za figuro!

